

**Po šolah so zaključili
prvo polletje**

Po naših šolah so 15. januarja zaključili prvo polletje tekočega šolskega leta. Učitelji in profesorji so ocenili delo, napredek in znanje učencev in dijakov ter o doseženih uspehih obvestili učence in starše. Spričevala so povzročila doma veselje in žalost in temu primerno so bili učenci in dijaki deležni pohvale in grajev. Zaključek polletja z razdelitvijo spričeval je dogodek, ki razgiba tudi dom, družine, starše. Torkat se starši zoper bolj živo spominjajo in se pozanimajo za svoje otroke, za njihovo napredovanje v šoli in za solo s šolskimi dogajanjami sponih. V družinah povzročijo spričevala razgovor in razpravo o šoli, o uspehih in zlasti še o neuspehovih otrok in stopi vsaj za kak dan doma ob vseh drugih skrbih, poslih in zanimanjih tudi šola v ospredje. Tako je vsaj tam, ker je staršem kolikaj mar šolsko izobraževanje in vzgoja njihovih otrok.

Z učnimi uspehi, zlasti pa še z znamenjem naše učice se mladine v celoti ne moremo in tudi ne smemo biti zadovoljni ne le da je odstotek nezadostnih ocen tudi v tem polletju visok, bolj zaskrbljuje šolnikov povprečno nizka raven znanja dijakov. Zaradi tega bo treba stremeti po zboljšanju in dvigu stvarnega znanja učencev in dijakov in tako tudi uspehov, izkazanih v raziski ocen v spričevalih.

Stremljenje po dviganju znanja in zboljšanju učnih in vzgojnih uspehov pa ni le zadeva in naloge učiteljskih in profesorskih zborov, temveč prav tako tudi staršev in nas vseh, to je družbe sponih. Vsi bi radi in vsem nam je v interesu, da bo tudi naša mladina čim več znala in bo čim bolje vzgojena, da bo kos nalogam, ki jo čakajo v bočnosti, ko bo prevzemala odgovornost za nadaljnjo graditev države in v svoje roke tudi sredstva za to iz rok starejšega pokolenja.

Kakor ljudjemu starši svoje otroke, ki so njihovo veselje in jim žele najboljšo življenjsko pot kot dobrim članom družbe ob poštenem delu in kruhu, tako imajo radi tudi vzgojitelji zaupanje jinu mladino in jo pripravljajo na to pot z ljubino in čutom odgovornosti. Enaki so tedaj cilji, ki jih zasedujejo starši in poklicni vzgojitelji in enaki so tudi čustveni odnosi obojih do otrok — gojencev. To je pa tista stična točka; kjer se bodo znašli vedno starši in šolniki pri važnem in odgovornem delu vzgojanja mladega radu. Kot najbolj in neposredno prizadeti pri učno-vzgojnem procesu si morajo ti med seboj pomagati. Da bo medsebojna pomoč čim bolj učinkovita, se morata šola in dom tesno povezati, se med seboj posvetovati in podpirati.

Tako povezanje šole s starši se vrši lahko z neposrednim stikom učiteljev s starši na domu in po roditeljskih stankih. V tem pogledu so ponekod dosegli razveseljive uspehe. Drugod pa v tem oziru niso storile dovolj šole same, se manj pa tisti starši, ki kažejo za šolanje svojih otrok premalo ali pa niti zanimanja.

Kar tice neposredno, čisto določeno naloga staršev, pri pomoči šoli v pogledu zboljšanja učnih in vzgojnih uspehov, morajo le-ti skrbeti, da se bodo njihovi otroci več učili in lepše obnašali.

V pogledu učenja, študiranja učencev in dijakov je značilna splošna ugotovitev šolnikov, da se učenci premalo uče, zlasti še doma. Učenci in dijaki se morajo učiti doma mnogo več in veliko bolj vedenje pa marljivo, pokazati morajo pri tem več prizadevnosti in tudi resne odgovornosti sami do sebe, do učenja in do šole. Ko bo učenje res prva in najvažnejša naloga stičernega učenca, ko jih bodo starši doma in temu navajali, jih nadzirali in jim dajali manj potuge, bodo njihovi otroci več učili in lepše obnašali.

Nikakor pa ne bi bilo prav, če bi nekje hoteli značiti številke predvidene v družbenem planu. To bi pomenilo, da se starši na domu si znači, znači življenjski standart in izboljšati delovne pogoje. Zato je sedaj najvažnejša vloga delavskih svetov in upravnih odborov v tem, da nenehno razpravlja z delavci o družbenem planu v svojem podjetju in stavlja svoje pripombe čim prej, da bi družbeni plan za l. 1952 bil čimprej sprejet. Delavci se morajo pomeniti, kako še bolj izboljšati način prizvedenje, na kakšen način doseči še večje uspehe, kako priti do surovin, kako znižati stroške, kako izboljšati delo itd.

Nadalje je minister Polič povedal, da je v Sloveniji predvidena višja stopnja akumulacije v vseh panogah proizvodnje kot v drugih republikah. Kajti dobiti jo je treba tam, kjer obstaja, kjer je višja industrializacija in večja storilnost dela in to je v Sloveniji. Toda ne bo dolgo, ko bo Bosna dosegla višjo akumulacijo kot naša republika. In takrat bomo mi dajali nižjo akumulacijo močne kmetije kot n. pr. Zagorje in Ponikva pri Grobelnem.

**Letna skupščina
MO Ljudske prosvete v Celju**

Dne 11. januarja t. l. zvečer so se zbrali v dvorani Sindikalnega doma delavci na polju prosvete v Celju, da počnejo račun o dosedjanju delu in si začrtajo naloge za bodočnost. Poleg začetnikov oglasili v Savinjskem vestniku: delegati so živo posegli v problematiko filma: če že ni mogoče predvajati več idejno progresivnih ali vsaj vsebinsko kvalitetnih filmov, bi bilo treba poskrbeti vsaj za progresivno analizo takih filmov; v športnih in kulturnih organizacijah je potrebna in nujna večja kulturna dejavnost kot je danes ali pa je sponih ni. Izboljšajo naj se pomoči in sodelovanje s podeželskimi kulturno-umetniškimi društvami v okraju Celje-okolica ter kulturnima društвmoma v Gaberju in Medlogu.

Po blagajniškem poročilu in odobreni razrešnici upravnemu odboru se je razvila globoka, stvarna in plodna diskusijska. Navzoči delegati MKUD-ov s celjskimi srednjimi šol so poročali o uspehih in neuspehovih svojega dela in želi ob svojih izvajanjih veliko pozornost. Zbor delegatov je bil soglasno mnenja, da bo treba vključiti v bodoče v prosvetni delo predvsem našo mladino, v prvi vrsti še delavsko mladino, ki nima tolike možnosti izobraževanja kot naši srednješolci. Razgovor se je ukral na-

dalje o organizacijskem poslovanju družbenih odborov, o ureditvi prostorov za lutkovno gledališče, o problemu, kako dvigniti zanimanje za gledališče pri naših delovnih ljudeh, o objavah člankov o prosveti v Savinjskem vestniku; delegati so živo posegli v problematiko filma: če že ni mogoče predvajati več idejno progresivnih ali vsaj vsebinsko kvalitetnih filmov, bi bilo treba poskrbeti vsaj za progresivno analizo takih filmov; v športnih in kulturnih organizacijah je potrebna in nujna večja kulturna dejavnost kot je danes ali pa je sponih ni. Izboljšajo naj se pomoči in sodelovanje s podeželskimi kulturno-umetniškimi društvami v okraju Celje-okolica ter kulturnima društвmoma v Gaberju in Medlogu.

Po izvršenih volitvah je sprogovoril še tov. Boris Misja iz Ljubljane, ki je pozdravil skupščino v imenu IO Ljudske prosvete Slovenije in podal svoje poglede glede na poročila in razpravo. Po sprejemu sklepov in rezolucije Izvršnemu odboru LPS v Ljubljani je delovni predsednik našo mladino, v prvi vrsti še delavsko mladino, ki nima tolike možnosti izobraževanja kot naši srednješolci. Razgovor se je ukral na-

A. P.

Savinjski vestnik

CELJE, 19. januarja 1952

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN SOŠTANJA

Delavci in Celja in okolice so razpravljali o družbenem planu

Preteklo soboto popoldne so se zbrali v dvorani Okrajnega sindikalnega sveta v Celju predstavniki vseh delovnih kolektivov iz Celja in okolice, da se posmenijo o družbenem planu za l. 1952. Zastopani so bili vodilni člani upravnih odborov in delavskih svetov, vodilni sindikalni in partijski voditelji, kakor tudi vodilni uslužbeni podjetij. Dvorana je bila nabito polna do zadnjega kotička. To je dokaz, da se naši delavci dobro zavedajo, da bodo z novimi gospodarskimi zakoni postali dejansko gospodarji tovarn, ter da bo od njih odvisen uspeh podjetja, od tega pa tudi dohodek vsakega delavca.

Razprava, ki je trajala dobre tri ure, je vodil finančni minister LRS tov. Zoran Polič, ki je tudi odgovarjal na razna vprašanja.

OBJAVLJAMO NEKATERE MISLI TOV. ZORANA POLIČA

Uvodoma je tov. Polič povedal tri osnovne naloge, katere bomo z družbenim planom dosegli. Te so: Utrditvi našo samostojnost in neodvisnost, ki je osnovni pogoj za izgradnjo socializma. Druga naloga je osamosvojiti našo industrijo ter s tem dosegči aktivno plačilno bilanco z inozemstvom, tako da bomo v inozemstvu izvražali več kot pa od njega sprejemali, kar bo tudi okreplilo našo gospodarsko neodvisnost. Tretja naloga je, dvigniti življenjski standart delovnega človeka, kar je namen socializma.

Namen družbenega plana je, da te naloge ustvari. Zato moramo letos dosegči tak narodni dohodek, da bomo izvršili družbeni plan. Poleg tega moramo utrjevati našo vojsko kot čuvanje naše svobode v dovršiti gradbeni in montažni dela, predvidena v petletnem planu. Izenačiti moramo zunanjost trgovinske bilance, da odpravimo gospodarsko odvisnost, kar pa ne pomeni, da se bomo s tem izolirali od ostalega svobodnega sveta, temveč bomo z njim še nadalje gospodarsko posvetovati in podpirati.

Namen družbenega plana je nadalje, da se starši in poklicni vzgojitelji in enaki so tudi čustveni odnosi obojih do otrok — gojencev. To je pa tista stična točka;

kjer se bodo znašli vedno starši in šolniki pri važnem in odgovornem delu vzgojanja mladega radu. Kot najbolj in neposredno prizadeti pri učno-vzgojnem procesu si morajo ti med seboj pomagati. Da bo medsebojna pomoč čim bolj učinkovita, se morata šola in dom tesno povezati, se med seboj posvetovati in podpirati.

Tako povezanje šole s starši se vrši lahko z neposrednim stikom učiteljev s starši na domu in po roditeljskih stankih. V tem pogledu so ponekod dosegli razveseljive uspehe. Drugod pa v tem oziru niso storile dovolj šole same, se manj pa tisti starši, ki kažejo za šolanje svojih otrok premalo ali pa niti zanimanja.

Kar tice neposredno, čisto določeno naloga staršev, pri pomoči šoli v pogledu zboljšanja učnih in vzgojnih uspehov, morajo le-ti skrbeti, da se bodo njihovi otroci več učili in lepše obnašali.

V pogledu učenja, študiranja učencev in dijakov je značilna splošna ugotovitev šolnikov, da se učenci premalo uče, zlasti še doma. Učenci in dijaki se morajo učiti doma mnogo več in veliko bolj vedenje pa marljivo, pokazati morajo pri tem več prizadevnosti in tudi resne odgovornosti sami do sebe, do učenja in do šole. Ko bo učenje res prva in najvažnejša naloga stičernega učenca, ko jih bodo starši doma in temu navajali, jih nadzirali in jim dajali manj potuge, bodo njihovi otroci več učili in lepše obnašali.

Nikakor pa ne bi bilo prav, če bi nekje hoteli značiti številke predvidene v družbenem planu. To bi pomenilo,

da se starši na domu si znači, znači življenjski standart in izboljšati delovne pogoje. Zato je sedaj najvažnejša vloga delavskih svetov in upravnih odborov v tem, da nenehno razpravlja z delavci o družbenem planu v svojem podjetju in stavlja svoje pripombe čim prej, da bi družbeni plan za l. 1952 bil čimprej sprejet. Delavci se morajo pomeniti, kako še bolj izboljšati način prizvedenje, na kakšen način doseči še večje uspehe, kako priti do surovin, kako znižati stroške, kako izboljšati delo itd.

Razprava je bila pomanjkljiva v toliko, ker so navzoči postavljali manj važna vprašanja, ki zadevajo življenjski standart, namesto da bi se poglobili v bistvo družbenega plana, ki nam bo višji življenjski standard še omogočil.

Namen družbenega plana je nadalje, da se starši in poklicni vzgojitelji in enaki so tudi čustveni odnosi obojih do otrok — gojencev. To je pa tista stična točka;

kjer se bodo znašli vedno starši in šolniki pri važnem in odgovornem delu vzgojanja mladega radu. Kot najbolj in neposredno prizadeti pri učno-vzgojnem procesu si morajo ti med seboj pomagati. Da bo medsebojna pomoč čim bolj učinkovita, se morata šola in dom tesno povezati, se med seboj posvetovati in podpirati.

Tako povezanje šole s starši se vrši lahko z neposrednim stikom učiteljev s starši na domu in po roditeljskih stankih. V tem pogledu so ponekod dosegli razveseljive uspehe. Drugod pa v tem oziru niso storile dovolj šole same, se manj pa tisti starši, ki kažejo za šolanje svojih otrok premalo ali pa niti zanimanja.

Kar tice neposredno, čisto določeno naloga staršev, pri pomoči šoli v pogledu zboljšanja učnih in vzgojnih uspehov, morajo le-ti skrbeti, da se bodo njihovi otroci več učili in lepše obnašali.

V pogledu učenja, študiranja učencev in dijakov je značilna splošna ugotovitev šolnikov, da se učenci premalo uče, zlasti še doma. Učenci in dijaki se morajo učiti doma mnogo več in veliko bolj vedenje pa marljivo, pokazati morajo pri tem več prizadevnosti in tudi resne odgovornosti sami do sebe, do učenja in do šole. Ko bo učenje res prva in najvažnejša naloga stičernega učenca, ko jih bodo starši doma in temu navajali, jih nadzirali in jim dajali manj potuge, bodo njihovi otroci več učili in lepše obnašali.

Nikakor pa ne bi bilo prav, če bi nekje hoteli značiti številke predvidene v družbenem planu. To bi pomenilo,

da se starši na domu si znači, znači življenjski standart in izboljšati delovne pogoje. Zato je sedaj najvažnejša vloga delavskih svetov in upravnih odborov v tem, da nenehno razpravlja z delavci o družbenem planu v svojem podjetju in stavlja svoje pripombe čim prej, da bi družbeni plan za l. 1952 bil čimprej sprejet. Delavci se morajo pomeniti, kako še bolj izboljšati način prizvedenje, na kakšen način doseči še večje uspehe, kako priti do surovin, kako znižati stroške, kako izboljšati delo itd.

Razprava je bila pomanjkljiva v toliko, ker so navzoči postavljali manj važna vprašanja, ki zadevajo življenjski standart, namesto da bi se poglobili v bistvo družbenega plana, ki nam bo višji življenjski standard še omogočil.

Namen družbenega plana je nadalje, da se starši in poklicni vzgojitelji in enaki so tudi čustveni odnosi obojih do otrok — gojencev. To je pa tista stična točka;

kjer se bodo znašli vedno starši in šolniki pri važnem in odgovornem delu vzgojanja mladega radu. Kot najbolj in neposredno prizadeti pri učno-vzgojnem procesu si morajo ti med seboj pomagati. Da bo medsebojna pomoč čim bolj učinkovita, se morata šola in dom tesno povezati, se med seboj posvetovati in podpirati.

Tako povezanje šole s starši se vrši lahko z neposrednim stikom učiteljev s starši na domu in po roditeljskih stankih. V tem pogledu so ponekod dosegli razveseljive uspehe. Drugod pa v tem oziru niso storile dovolj šole same, se manj pa tisti starši, ki kažejo za šolanje svojih otrok premalo ali pa niti zanimanja.

Kar tice neposredno, čisto določeno naloga staršev, pri pomoči šoli v pogledu zboljšanja učnih in vzgojnih uspehov, morajo le-ti skrbeti, da se bodo njihovi otroci več učili in lepše obnašali.

V pogledu učenja, študiranja učencev in dijakov je značilna splošna ugotovitev šolnikov, da se učenci premalo uče, zlasti še doma. Učenci in dijaki se morajo učiti doma mnogo več in veliko bolj vedenje pa marljivo, pokazati morajo pri tem več prizadevnosti in tudi resne odgovornosti sami do sebe, do učenja in do šole. Ko bo učenje res prva in najvažnejša naloga stičernega učenca, ko jih bodo starši doma in temu navajali, jih nadzirali in jim dajali manj potuge, bodo njihovi otroci več učili in lepše obnašali.

Nikakor pa ne bi bilo prav, če bi nekje hoteli značiti številke predvidene v družbenem planu. To bi pomenilo,

da se starši na domu si znači, znači življenjski standart in izboljšati delovne pogoje. Zato je sedaj najvažnejša vloga delavskih svetov in upravnih odborov v tem, da nenehno razpravlja z delavci o družbenem planu v svojem podjetju in stavlja svoje pripombe čim prej, da bi družbeni plan za l. 1

Pa svetu...

PERZIJA IZGANJA BRITANSKE DIPLOMATE

Perzijska vlada je izročila britanskemu veleposlanstvu v Tehranu noto, v kateri zahteva, da naj Velika Britanija v desetih dneh zapre vse svoje konzulate v Perziji.

V noti je rečeno, da so se britanski diplomatski uslužbenici vmešavali v notranje zadeve Perzije. V Perziji je 6 britanskih konzulatov.

V EGIPTU VEDNO HUJSI INCIDENTI

V preteklem tednu se je stanje v Egiptu še poslabšalo. V borbi pri Tel el Kebiru je padel en britanski podoficir, dva vojaka pa sta bila ranjena. Na egipčanski strani je sodelovalo okoli 100 ljudi, oborženih s puškami in težkimi streljnicami. Britanci so jih pregnali šele, ko so prišle na pomoč tankovske enote. Pri spopadu je padlo 8 Egipčanov, ranjenih je bilo 15, ujetih pa 25. Egipčani se strinjajo s predlogom kralja Saudske Arabije za posredništvo v britansko-egipčanskem sporu.

NA KOREJI NOBENEGA NA-PREDKA

Pogajanja o premirju na Koreji so prinesla »razočaranje«, ker se je pokazalo, da bi Severnokorejci radi mir samo ob pogajanju, ki ustrezajo njim ter nalač zavlačujejo s pogajanji, da bi pridobili na času.

Na bojišču je sledilo nekaj napadov sil združenih narodov in nekaj protinapadov severnih, vendar se frontna črta ni premaknila. Na vsej fronti sneži, temperatura je v nekaterih krajih že dosegla 12° pod ničlo. Poveljnik osme armade, general Van Fleet je izjavil, da Severni Korejci in Kitijci zbirajo svoje čete v bližini fronte, vendar je poudaril, da bo vsak poskus ofenzive doživel neuspeh.

NOV BOLGARSKI ZLOČIN

Ministrstvo za zunanje zadeve FLRJ je izročilo bolgarskemu veleposlanstvu v Beogradu noto, v kateri protestira proti in sceniranemu tajnemu procesu, ki je bil konec leta pred okrožnim sodiščem v Plovdivu. Na tem procesu sta bila po nedolžnem obojeni na smrtno kazeni dva jugoslovanska državljanina, dočim so bili ostali obojeni na zaporne kazni od 10 do 20 let. Nota poudarja, da naj bolgarska vladu prepreči izvršitev smrtnih sodb in omogoči stik našemu veleposlanstvu v Sofiji z obojenimi Jugoslovani.

ČISTKA V VRHOVIH ČEHO-SLOVAŠKE ARMADE

Na Čehoslovaškem so zaprli prijatelje bivšega generalnega tajnika KPC Slanskega in namestnika čehoslovaškega obrambnega ministra divizijskega generala Hruško, Hruška je bil eden od organizatorjev februarjske vstave leta 1948, ter edina vojaška oseba, ki je v njem sodelovala in je bila do danes še na svobodi.

TRUMANOV POSLANICA AMERIŠKEMU KONGRESU

Predsednik ZDA Harry Truman je v poslanici Kongresa poudaril, da bodo ZDA še v naprej nudile Evropi učinkovito vojaško in gospodarsko pomoč. Prepričan je, da se bodo v letu 1952 urednici načrti za ustanovitev enotne Evrope in da se bodo ZDA na ta način rešile velenike dela svojih obveznosti glede pomoči Evropi. Povečalo se bo tudi številčno stanje ameriških oboroženih sil, ki štejejo danes 3,5 milijonov vojakov.

ZDA PONOVNO ZAHTEVAJU OD SZ MED VOJNO POSOJENE LADJE

Ameriška vlada je od Sovjetske zveze ponovno zahtevala, naj ji vrne 670 ladij, ki so jih ZDA med drugo svetovno vojno začasno prepustile sovjetski vladni. V noti je rečeno, da v slučaju če SZ ladji ne vrne, bo izreklo o sporu zadnjo besedo Mednarodno sodišče.

POTREBEN MOST SE »POSLAVLJA«

Na republiški cesti Zalec-Zabukova, ju nekdaj most postal prava prometna ovira. Most je bil že od nekdaj lesen in je služil za cestni in železniški promet. Med vojno je bil dvakrat poščan, a Nemci so ga znova postavili. Leta 1946 je rudnik Zabukova do gradil betonski most za svojo ozkočino železnične linije, ki je bil zgrajen samo za te svrhe.

Lesenega pa je glodal čas in končno ga je nerasla Savinja tako »zdelala«, da ni več uporaben za promet. Most za cesto je nujno potreben okoličanom in rudniku, ki sedaj s svojimi kamionoma delo 8 km dolgo pot do postaje. Doslej je marsikdo peljal kar po železnični mostu, kar pa ni nič manj nevarno kot prehod preko Savinje, saj sta zaradi tega že dva kmeta s konji vred utonila.

Kakor se je izvedelo, bodo z gradnjo mosta začeli letos. Prizadeto prebivalstvo je pripravljeno nuditi vse pomoč.

Če mačku stopiš na rep, zacvili

Pred tremi tedni je Radio Ljubljana poročal o delu in uspehih naših delovnih zadrug. Omenjal je dobre in tudi slabe zadruge. Med slabimi je omenil tudi KDZ Planino in osebno tudi predsednika te zadruge tov. Dobrščka Ivana. Na ta račun je še danes veliko različnih komentarjev, a na Planini sami je dvignilo veliko prahu, čeprav se nahajamo v zimskem času. Tov. Dobršček je znani po celiem Kozjanskem že zaradi zasluga iz narodnoosvobodilne borbe, pa tudi po vojni si je znašl, da dober sloves obdržati, saj ima na Planini skoraj vse položaje v rokah. Pod njegovim očetovskim varuštvom in po njegovem zamisli se razvija Planina. Poslebo pa mu je neprjetno, če se kdo od višjih forumov vmešava v njegove posle. Planinčani ga zelo cenijo, posebno njegovo takto v tem kraljevanju, če si že pomagaš sam, dovoli to tudi drugim. Na ta način je nastalo na Planini nekako sožitje, medsebojno razumevanje, pravi »anarhistični raj«.

Vendar pa jih njihova delovna zadruga dela velike poglobljive, tako da je med najslabšimi v okraju. Samo ime KDZ je za današnje čase zelo cenjena firma, pa so zadružniki znali to tudi dobro izkoristiti. Pod streho KDZ se je razbohotil privatni sektor, oproščen davka, obvezne oddaje, a poleg tega troški še obratni kredit za plačevanje delovnih dni.

Na Planini jim drugi zavida tako privilegije, posebno pa še tov. Dobrščku, za katerega je zadruga molzna krava, katero drugi krmijo.

O tej zadrugi je bilo že veliko govorjenja in vsi poskusi s strani Zadržnega sklada, da to zadrugo spravi nekako na boljši pot, so bili zmanj. Med poštenimi

Planinčani je vladalo mišljene, da Dobrščku ne more nihče do živega, da lahko dela kar hoče in storii kar je nemu prav. Gorie tistem, ki bi se mu drznili oporekat.

Zadržni sklad v Celju si je zadal nalog, da temeljito razčisti stanje na Planini in dokaže vzroke, zakaj gre gospodarstvo v tej zadrugi raskovo pot. Na podlagi uspešnega računa že same Dobrščke skupine je bilo dokazano, da je od zadruge samo prejemal, da pa zelo malo, le toliko, da se ne more reči ničesar. Tudi druge skupine se ne morejo pojaviti s kakšnim uspehom kljub

VAŽNOST IN POMEN GOSPODINJSKEGA TEČAJA V GELJU

(Te dne bo pričel novi tečaj)

Maločko v našem mestu in v bližnjih celinskih mordovi ve, da se je pravkar začel v Celju drugi trimesečni gospodinjski tečaj, ki je ustanovila Svet za kulturo in prosveto vlade LRS v Ljubljani. Gospodinjski tečaj se je vrnil v prostorih Domu Klavdijarja v Gaberju v treh vzdoravnih skupinah po 20-25 delket in žena, ki so večina od njih poizvračevala in z razumevanjem obiskovalo predavanja in praktično delo, hothet izpolnili svoje izobrazbo.

Znano je, da je bila vzroka in izobrazba gospodinj pri nas zelo zanemarjena, saj se ni zanje dolga leta nikje zanimal, se manj, da bi jih nudil pri izpopolnjevanju izobrazbe kako oporo. Nasra nova stvarnost hoče tudi tu zamašiti vrzel. Istočasno, ko nam gre za to, da dvignemo spojno izobrazbeno raven našega ljudstva, ko imamo ustanovljeno osmiesoletno obveznost in lepo število strokovnih sol, s katerimi hočemo vzbuziti nove strokovne kadre, se prirejajo po naši domovini različni tečaji, ki imajo namen, da odrasli dopolniti, kar je bilo v njih splošno izobrazjevanju zamujenega. Takšno nalogu imajo se posebej gospodinjski tečaji, katerih namen je, poleg dobre gospodinjske predavanja in praktično delo, hothet izpopolniti svoje izobrazbo.

Znano je, da je bila vzroka in izobrazba gospodinj pri nas zelo zanemarjena, saj se ni zanje dolga leta nikje zanimal, se manj, da bi jih nudil pri izpopolnjevanju izobrazbe kako oporo. Nasra nova stvarnost hoče tudi tu zamašiti vrzel. Istočasno, ko nam gre za to, da dvignemo spojno izobrazbeno raven našega ljudstva, ko imamo ustanovljeno osmiesoletno obveznost in lepo število strokovnih sol, s katerimi hočemo vzbuziti nove strokovne kadre, se prirejajo po naši domovini različni tečaji, ki imajo namen, da odrasli dopolniti, kar je bilo v njih splošno izobrazjevanju zamujenega. Takšno nalogu imajo se posebej gospodinjski tečaji, katerih namen je, poleg dobre gospodinjske predavanja in praktično delo, hothet izpopolniti svoje izobrazbo.

Učni načrt za ta gospodinjski tečaj podpira predvsem praktično stran, dasi ne zanemarja na drugi strani tudi teoretično izobrazbo. Gojenje tečaja spoznavanje pri teoretičnem pouku gospodinjske osnove; praktično delo v kuhinji, pri katerem se vrste pri različnih opravilih po določenem redu, jim depolnjuje teoretično znanje. Istočasno, ko polovica skupine kuha oziroma je započela pri praktičnem delu v kuhinji, druga polovica siva oziroma izpoljuje pod strokovnim vodstvom svojo spremstvo v sticanju. Praktična predmeta kuhanje in sticanje namreč poučuje naši priznani strokovni moči strokovni učitelji tov. Vida Blizjak, ki je tudi upravnica tečaja in tov. Anica Škravca; obe tečajski polazci vse znanje in trud v to, da bi se udeleženke tečaja čim več naučile.

Ker utegne bodoče udeleženke tečaja zanemariti, v katerem času se pouk vrši, je treba še to pojasnit. Udeleženke tečaja so delavke na tehovih tov., nameščenke ipd. Pouk je urejen po dogovoru z gojenkami tako, da lahko le-te ne moremo vrše svojo službo in jih ni treba zamuditi v službi niti ene ure. Glede na svoje potrebe in čas se uvrste gojenke tudi v določeno skupino, ki ima predavanja ali dopolnilne ali popoldne, n. pr. od 16. do 21. ure. Uprava tečaja se vsestansko ozira na želje gojenk, moralna dolžnost gojenk pa je, da tečaj — saj je to tudi v njihovem interesu! — potem tudi pridno posreči.

Sedaj lahko trdim, da je posestvo Zovnek na pravi poti in bo v kratkem postalo vzorno.

Uspehi so lepi in prav gotovo bi bili še boljši, če le ne bi nastale v medsebojnih odnosih v samem kolektivu nekatere pomanjkljivosti.

Na Zovneku so se namreč po zaslugu enega ali manjše skupine ljudi začela nerezumevanje in medsebojna nesoglasja, ki so nastala iz neresnosti in nerazumevanja odnosov, ki jih predvidevajo vsi naši predpisi in tudi iz osebnih interesov in bolne ambicije morda same enega ali dveh članov kolektiva. Niso bili tudi na jasnem o tem, kakšne pravice in dolžnosti ima delavski svet, kakšne upravni odbor in kakšne direktor podjetja ter sindikalna podružnica. Posamezni člani, kakor n. pr. tov. Gorenšek so kot državni uslužnici prezeli odnose, ki jih zakon nalaže odnosno prepoveduje. Enostavno je namreč raztrgal pisemni nalog, ki mu ga je dal direktor, neka tovarišica ni hotela izročiti ključev, ko je za odajo sprejela nalog od upravnika, delavci so se pritoževali, da so prikrajšani pri cenah nekaterih pridelkov, čeprav so iste bile v skladu z obstoječimi predpisi, sam upravnik pa ni uporabil svojega položaja, da bi take nepravilnosti odpraval skupno z upravnim odborom in delavskim svetom ter sindikalno organizacijo.

Sedaj je zadeva na Zovneku urejena. Na sestanku, ki se je pred kratkim vršil je ugotovljeno, da je vse skupaj bilo naplňeno, da je izhajalo iz rečka, kazala, da pa je za razgovori

On je rešil stvar tako, da je obdolžil drugega uslužbenca kot pretiranega ljubitelja žensk in v ta namen razširal razne izmišljotine. Za Dobrščko je to zadostni argument, da diskreditira tudi drugega uslužbenca, ki si upa vtičati v njegove posle.

Ker pa Planina nima sama radio-radioddajne postaje kod Ljubljana, se je Dobršček tudi tukaj znašel. Po raznih kanalih, kjer je pomagal tudi njegov lastni jezik, je razbobil po celem okraju, kako gestapovci in ljubitelji »lepih žensk« hodijo na Planino motiti pridne zadružnike, da takšni ljudje enostavno nimajo pravice baviti se s tako vvišenimi nalagami.

Zadostno je pri tem vse to, da Dobršček ne izpoljuje več tradicij NOB, on misli še vedno, da je z osvoboditvijo končana tudi revolucija, da so zadružne socializmu nepotrebne, posebno za Planino, kjer se socializem lahko tudi brez KDZ uresniči. On ne vidi v tej reviziji poskus, da se v zadruži nezdravje razmere odpravijo, ampak napad na njega samega in morda že večkrat preizkušena taktika, v obrambi napadaj, je prisla zopet do izraza.

Uslužbenec sklada, kateri so delali revizijo, je treba diskreditirati. Bistrov umni predsednik je hitro našel priemerne argumente, čeprav dvomljive vsebine. Enega je enostavno ožigal z gestapovcem, drugi pa ravno ne zasluži tega imena, zanj je bilo potrebno nekaj izviti iz trte. Poglejmo si samo inicativnost tov. Dobrščka:

Naši grobovi v tujini

Tov. Podlinšek Franc nam je prinesel fotografijo, ki predstavlja polaganje vencev na grobove naših žrtv v Grazu (Avstrija). Tov. Podlinšek je v imenu vaščanov Bočne nesel v Graz vence, katere je pošli na pokopališču kjer je dosti žrtv fašističnega navala na našo državo. Fašisti prvi žrtve niso pokopali pri nas, temveč so jih prepeljali v Graz. Poleg vencev iz Bočne, so kinčali grobove žrtv tudi venci naših izseljencev v Grazu.

O posestvu na Žovneku

Pravzaprav bi o državnem posestvu na Žovneku, zlasti o gospodarskih uspehih povedali lahko mnogo dobrih stvari, če le ne bi bilo nekaterih napak, ki imajo za razvoj posestva slabe posledice, če se pravčasno ne odpravijo.

Državno posestvo na Žovneku se je v lanskem letu vidno zboljšalo, kar so nedavno ugotovili tudi strokovnjaki, ki so poznali posestvo tudi prejšnja leta. Navabljenja je nova živina, zboljšano stanje svinjereje, dozidani so novi objekti, maršikaj je popravljeno, večino del je v celoti ali delno mehaniziranih, pridelki so bili pravčasno pobrani, vse nujne so bile v redu zorane. Prav govorovo, da so doseženi rezultati zasluga celotnega delovnega kolektiva, ki je pod vodstvom novega upravnika pravilno prejel za delo in odpravil vse prejšnje pomanjkljivosti.

Sedaj lahko trdim, da je posestvo Žovnek na pravi poti in bo v kratkem postalo vzorno.

Uspehi so lepi in prav gotovo bi bili še boljši, če le ne bi nastale v medsebojnih odnosih v samem kolektivu nekatere pomanjkljivosti.

Na Žovneku so se namreč po zaslugu enega ali manjše skupine ljudi začela nerezumevanje in medsebojna nesoglasja, ki so nastala iz neresnosti in nerazumevanja odnosov, ki jih predvidevajo vsi naši predpisi in tudi iz osebnih interesov in bolne ambicije morda same enega ali dveh članov kolektiva. Niso bili tudi na jasnem o tem, kakšne pravice in dolžnosti ima delavski svet, kakšne upravni odbor in kakšne direktor podjetja ter sindikalna podružnica. Posamezni člani, kakor n. pr. tov. Gorenšek so kot državni uslužnici prezeli odnose, ki jih zakon nalaže odnosno prepoveduje. Enostavno je namreč raztrgal pisemni nalog, ki mu ga je dal direktor, neka tovarišica ni hotela izročiti ključev, ko je za odajo sprejela nalog od upravnika, delavci so se pritoževali, da so prikrajšani pri cenah nekaterih pridelkov, čeprav so iste bile v skladu z obstoječimi predpisi, sam upravnik pa ni

Slovenski književniki v Celju

V torek 15. t. m. so obiskali naše mestno slovenski književniki France Bevk, Fran Albreht, Miško Kranjec, Ivan Potrč, Mile Klopčič in Matej Bor-Pavšič. Povabila jih je mladina I. gimnazije, da bi z izbrano literarno prizadetijo zaključila prvo polletje šolskega leta. Književniki so se radi odzvali in pravili mladini v ozvočeni dvorani kina Metropol v resnici lepo in nepozabno doživetje. Mladina je iz oči v oči spoznala tvorce našega slovstva, tiste, ki v umetniški obliki predstavljajo za naš narodni razvoj tako pomembno dobo zadnjih treh desetletij. Videla in slišala je tiste, o katerih se uči v šoli, katere bere v čitankah od prvega do osmoga razreda, ki jih obravnavata v domaćem in šolskem čitvu, videla tiste, ki si jih jemlje za zgled pri svojih lastnih literarnih poizkusih v literarnem krožku in literarnih glasilah, ki jih izdaja. Zanimanje in navdušenje, ki ga je mladina razdevala ob recitiranju posameznih del, nam jamčita, da živi v mladih srceh neugasljivo hrepenejo po duhovni kulturi, po lepoti, po resnicu, ki jo v mukah in omami ustvarjanja izkopava na dan pisatelj, pesnik, umetnik. S pomirajočo zavestjo, da za mladino slej ko prej velja mogočna Zupančičeva »Pesem mladine«, smo sledili dobro izbranim recitacijam. Miško Kranjec nam je bral »Stari kovčeg«, utriek iz svoje dijaške trnove poti. Fran Albreht nam je podal v kratkem svoj pesniški razvoj od prvih pesmi po I. svetovni vojni do zadnjih iskrenih, oblikovno popolnih pesniških izpovedi v »Novem svetu« (Moj črni brat, Albatros, Popotni verzi, Talci, Sonet o svobodi, Sonet o mladosti). France Bevk je bral odlomek iz partizanskih spo-

menov, navezujočih se na boj za Trst. Ivan Potrč črtico »Zebes«, Mile Klopčič tri prevode iz ruščine (Puškin, Želja po slavi, Lermontov, Sen in čudovito Jeseninovo pismo materi) ter tri svoje pesmi (Drejčnik Andrej Govori, Mary se predstavi in Lovimo viharje), Matej Bor pa vrsto pesmi: Gajzimo, gajzimo. V novo zimo, Njene oči, Mati sanja, Elija, le lji! Domov bom šel. Pisatelji in pesniki so iz izborom hoteli prebrati mladini svoje naznačilnejše stvaritev, tako da je prireditev imela gotovo izreden kulturni in vzgojni pomen. Bili so vsi prisrčno pozdravljeni kot nosilci naših najlepših in najglobljih misli, pa tudi kot pomembne vodilne osebnosti na raznih področjih našega družbenega življenja. V pozdrav jim je gimn. peski zbor pod vodstvom dirigenta ravn. Kunjea z občutkom zapel nekaj lepih pesmi.

Zvezčer istega dne pa so se isti književniki odzvali povabilu Ljudske univerze. K literarnemu večeru se je v Narodnem domu zbral lepo število ljudi, saj je bila dvorana skoraj polno zasedena, čeprav se ne more reči, da je bila izvršena kaka posebna propaganda. Književniki so deloma spremnili svoj program. France Bevk je bral črtico »Slabič«, Ivan Potrč črtico iz vičničarskega življenja o prililkli agrarne reforme po osvoboditvi, Mile Klopčič pa poleg prejšnjih Puškinovo »Na kmetih« in svoje »Feklo«. Tudi na Ljudski univerzi so bili književniki deležni najlepšega sprejema. Med odmori so tri učence celjskega učiteljišča izvajale glasbene točke na klavir.

Bil je lep večer.

T. O.

Mlinarjev Janez krstna predstava Ljudskega odra v Celju

Najprej moram povedati, da ta sestavki ni kritika, temveč le poročilo. Kritike so v Celju nehvalečna stvar, dasiravno nje nepotrebitna. Ta sestavki ni od nikogar »naročen« in v njem ni treba pričakovati onega, česar si mnogi v Celju želijo, namreč da bi o predstavi Mlinarjevega Janeza spregovoril negativno. Tisti, ki to pričakujejo, naj koj v začetku odložijo časopis. Mimogrede povedano bodi tudi to, da je težko pričakovati »korenjak«, ki bi s koretno pisano besedo pisal ne samo o predstavah, temveč tudi o vzrokih težkega vzdružja, ki leži nad posameznimi kroggi kulture dejavnosti v Celju. Jaz temu nisem dorastel...

Namen, ki ga je Ljudski oder vzel za cilj, je bil jasno zapisan že v listu »Ljudski oder«, zato bi bilo odveč to še tukaj ponavljati. Krstne predstave in reprize se je udeležilo veliko število Celjanov, saj so ob vsaki predstavi polnoma zasedli dvorano Narodnega doma. Deloma je obiskovalce pritegnila snov ljudske igre, ki opisuje celjske dogodke pred davnimi časi, deloma pa tudi iz vedenostnosti, kako se bo novoustanovljeni oder »odrezal«.

In kako se je odrezal? Mnenja celjske publike so različna, vendar število tistih, ki dobrohotno in pravilno glejajo na razvoj in težave tega kolektiva, je večje.

Dr. Jos. Tominšek JEZIČNI DOHTAR RAZPRAVLJA

XII. »BESED SE PTUJIH BOJ, KO HUD'GA VRAGA«

Ze Prešeren v zabavno- in zabavljivo poučni »Novi pisarji« je izrekel nauk pisarja:

»Besed se ptujih boj, ko hud'ga vraga. Ak' kos si temu, koj na prste stopi...«

Že tedaj je bila zadeva tujk v našem jeziku aktualna. (Služi mi tujka aktualen, ker izmed šest slovenskih nadomestkov, naštetišti v novem Pravopisu, nobeden ne odgovarja). Slovenski pisci so bili, odkar so dosledno in zavestno začeli graditi naš knjižni jezik, strogi puristi. (Zoper neizogibna tujka, ki je Pravopis niti ne poskuša zasloveniti; kajti »čistilec, čistač«, ki ga poznamo za čevlje, se mu za jezik ni zdel umesten, dasi dovolno pove isto ko purist.) V tistih časih početne izgradnje je bil purizem nujen, ker so bili v pogovorni slovenščini trdno udomačene tujke, posebno nemške in laške, besede ne samo za pojmovske, ampak tudi za stvarne izraze, večkrat v čudno spuščeni oblikah (negražno, punčuh, fržmag se, gruš, grevenga, uržah, foček, pipec, falce ital.). Težnja, da bi bil naš jezik čim čistejši, je izvala izločanje prav vsake nedomače besede, prevzete iz katerega kolik jezika. Tako je n. pr. Pohlin sloveni lastna imena deveterih grških Muz, kar je seveda pretirano; sprejete so se pa v našo pisavo nekatere njegove navedbe iz slovarja, vitem ko se kot smešnica navaja njegova novotvorba za Ursache (namreč »areč«, češ »reč« je Sache, a

kot prva črka abecede pa je Ur-skupaj torej a-reč, Ur-sache).

V bistvu zdrav in potreben pokret purizma je bil razvit vse 19. stoletje in sega še prav v današnje čase; ko sem bil jaz študent, je moral vsak tovarški, ki mu je ušla tujka, predvsem nemška, plačati krajev. V Prešernovi dobi, ko je slovenščina pravzaprav šele doraščala in shodila, je postajalo njeniče čiščenje kar strastno, kakor da bodi brez vsake tuge primesi, čisto samonikla. Tej domišljeni in malec domišljavi samoniklosti slovenščine ugorjava Prešeren hudočinstvo in pravilno, »de včasih verli čeh nemškati musik«, nadalje, da Srb turčuje, Rus tatarji, Poljak francozuje, (Češki musiti, t. j. morati, je prevzet iz nemškega mussen, muss). Tudi v slovenskem narečju se če: »To ni mus.« Prešeren bi mogel navesti tudi Nemce: kajti ravno nemščina je še v 19. stoletju prav iz vseh jezikov prevzemala tujke, in to vidno, v izvirni obliki, dokler se niso uprili nacionalisti in se ni ustavnilo jezikoslovno društvo, ki je pričelo izdajati posebno glasilo, da je opravljalo radikalno »čistisko«, tako radikalno, da je osmešilo, oziroma da so ga trezni ljudje osmešili s predlogi, kakor »Gesichtserkere za Nase (latinski nasus). Spriči svoje dosledne vztrajnosti pa so Nemci uspeli, da so prenemčili celo nekatere mednarodne izraze (Telefon — Fernruf, Radio — Rundfunk), kar je pretirano.

V splošnem so proti tujkam neobčutljivi milijonski narodi, ki v svoji možnosti ne zapazijo in ne občutijo

Nekoliko besed o pionirski organizaciji

(Potreba ustanovitve »Društva prijateljev otrok« v Celju)

Preteklo leto se je pionirska organizacija v ožjem mestnem centru kakor tudi ponekod na periferiji na Jožefevem hribu, na Spodnji Hudini, v Medlogu prav lepo razmehnila. Med velikimi počitnicami so bili pionirji v raznih kolonijah in taborjenjih, kjer so se naučili zraka, sonca in vode. K sodelovanju so pritegnile mladino tudi nekatere množične organizacije: v SKUD France Prešeren n. pr. so se vključili pionirji in mladinci na II. gimnaziji, lepo število pionirjev sodeluje tudi pri telovadnem društvu v Gaberju. Prav in vstopodnevo je, da se društva zanimalo za mladino in si tako vragajo podmladek.

V začetku leta 1951-52 se je zdelelo, da je zanimalje za pionirske organizacije nekoliko padlo, toda občni zbor OF so pokazali, da temu ni tako; zanimalje za pionirske vroge se širi in so skoraj na vseh občnih zborih OF poročali tudi v delu to važne organizacije. Večkrat smo že poudarili, da mora biti zainteresirana na vrogo otrok vsa naša družba. Kjer je Fronta pokazala za to vprašanje primočno razumevanje in nudila pomoč, je šlo navidev ovriram. Seveda nastajajo na terenu težave, ki so več ali manj materialnega značaja, n. pr. pomanjkanje primernih prostorov, erozija, materiala ipd., včasih tudi primernih strokovnjakov n. ki bi strokovno vodili krožke. Izmajdljiva voda se bodo vsekakor znašla in znala posiskati sredstva, da bi se pionirji na terenih zopisali vsestransko in navdušeno razmehnili.

Praksa preteklih let je pokazala, da se otroci radi družijo in organizirano izvajajo različne akcije. Otroci Tjubijo tudi samostojnost, samodelavnost, samonapravo, in smo zabeležili v tem oziru lepe uspehe. Potrebujemo pa tudi dobre roke starejšega tovarisja (ice), ki bi jih nevidno usmerjala in jih vodila. Tu je pomoč v sodelovanju starejših, ki so organizirani v množičnih organizacijah, sindikatih, telovadnih društiv itd. nujna. Razne organizacije morajo biti tudi zainteresirane na tem, da si vroge svoje naša načrta podmladek. Sodelovanje s pionirske organizacijo bo v tem primeru rodilo dobre sadeve. Da pa bi se vrogo delo pravilno koordiniralo, bo treba skoraj misliti tudi Celju in okolici na ustanovitev »Društva prijateljev otrok«, ki bo moral rejevati važe načrte in moralno neoporečen državljani, ki ima ljubezen do mladine in je pripravljen uresicavati društvene naloge. Da je tudi vrogo starjev pereče vprašljivo, smo nakazali že v vrogujem članku prejšnjo soboto.

Ob tej priljalki bi naše starje in vse tiste, ki kažejo smisec za otroke, opozorili na pravrsno poljudnoznanstveno revijo za izvensko vrogo »Mladi sveti«, ki izhaja mesечно v Ljubljani; izdajata ga Pedagoško društvo LRS in Svet Zveze pionirjev Slovenije. List, cigar letnica naročnika znača 175 din, da je namenjen vsem vrogočiteljem in ljubiteljem naših mladine. Interesenti za revijo jo lahko naroči pri Svetu za prosveto ali pa v našem uredništvu.

Albin Podjavoršek

Da ne pozabimo na najpriščnejši del predstave: Prisrčen je bil trenutek ko se Celjan pozdravil našo jubilantko Angelo Sadarjevo. Priljubljena igralka je bila deležna tolike pozornosti s strani občinstva in svojih sodelavcev, da tega, kakor sama pravi, ni pričakovala niti od daleč.

Ob koncu je treba vzklikniti novemu igralskemu kolektivu v Celju vso srečo in korakno naprej! Celje si takih predstav Ljudskega odra želi in verjamemo, da bo pot Ljudskega odra šla vztrajno navzgor.

kakega tujega jezikovnega drobca. Takisto se takega vrvinka ne zavedajo maločustvilni narodi, ako razen svojega ne znajo nobenega drugega jezika. Prijažen Srb dosti visokega položaja me je pončil, da se naš svinčnik v njenem jeziku ne glasi olovka, kakor sem jaz trdil, ampak »plajbes« (t. j. Bleibtreu), in ni razumel slovenske besede »učinkovite«, češ da se srbski pravičkaseks (kar je pofrancovana latinska beseda efficax).

Slovenci smo pa mnogojezičniki; zato spoznamo tujke, in ker nas je malo, smo ljubomurni na čistost svojega jezika. Izgleda, da smo bili: a nismo več. Po revolucionarni osvoboditvi se je vse gradilo na novo in svoboden razmah je bil dovoljen tudi jezik, kakor nikoli poprej, niti v stari Jugoslaviji, oz. v državi SHS, ko se je naš S potiskal navzdol kot le narečje SH in med namino bili redki, ki so resno zastopali stališče, da naj — ouostimo svoje se — paratno »narečje«. Danes pa se zavzdamo prirodne moči svojega jezika, češ — kakor svetovni velejezik — brez škode prenese obremenitev s tujimi, v naš sklad prevzetimi in domačinsko prilaščenimi elementi. V viharnem načinu mnihovih stvarnih potreb se je zdela — in še mnogokrat zdi se danes — jezikovna oblika le privesek, češ da se le razumemo; govorimo in pišemo po domače, kolik smo se učili in navadili. Ta preprosta domačnost bi res bila zadostna in všečna za preproste domače potrebe; bilo pa je kmalu in je neprestano treba jezikovno obvladati miselnio visoke in globoke probleme. Tu je bil konec domačnosti; novim, češ težkim problemom je moral jezik slediti. postal je prisiljen, za nove

pojme so se pa izbrale ali kje pobrale nove besede, skoraj izključno tuje po-branke in skovanke; z njimi se je več krat prekrila nejasnost pojmov tem laglje, če niti nastopajoči niti občinstvo ne ve izvira in pomenu določne tujke. Rabijo jo pa morda vsi po vrsti in si vsebino predstavljajo po svoje; s tem so pomirjeni, ob navidezno učenem besedovju nemara celo ponosni. Niso pa pomirjeni jezikoslovni večški. Komisija za določanje kategorizacije gospodarskih obratov v okraju Celje-ekipa je obiskala tudi zakupno gostilno Igrinčik v Laškem. Medtem ko je pregledala vse gospodarske prestre, je opazila na dvorišču hišice Tadić Ivana, vse polno blata, kajti le tu se je hranilo s krompirjevimi olupki in drugimi odpadki hrane (namenitimi po vsem dvorišču) preeč kokoši, rac in druge pernime. Umazanica, ki jo povrzočenje na tem dvorišču nikakor ni v skladu z gospodarskim obrotom, kuhinjo in dijaško menzo, ki se nahaja v neposredni bližini dvorišča. Na vse srečo imamo mrzlo vreme ter zaradi tega neviščni odpadki ne morejo povzročiti neprisporočljivih vonjav, ob malli odjugi pa se bo stvar precej izpremenila.

Sanitarna inšpekcija in vsi ljubitelji sname (verjetno tudi oljeplavljeno društvo) se je gotovo strinjala z dosedanjim stanjem na tem dvorišču. Predlagamo, da MLO Laško pokrene vse potrebne mere, s katerimi bo čeprav ugled in mikavnost svojega mesta, kjer se radi ustavlja tudi turisti.

-ko.

pojme so se pa izbrale ali kje pobrale nove besede, skoraj izključno tuje po-branke in skovanke; z njimi se je več krat prekrila nejasnost pojmov tem laglje, če niti nastopajoči niti občinstvo ne ve izvira in pomenu določne tujke. Rabijo jo pa morda vsi po vrsti in si vsebino predstavljajo po svoje; s tem so pomirjeni, ob navidezno učenem besedovju nemara celo ponosni. Niso pa pomirjeni jezikoslovni večški. Komisija za določanje kategorizacije gospodarskih obratov v okraju Celje-ekipa je obiskala tudi zakupno gostilno Igrinčik v Laškem. Medtem ko je pregledala vse gospodarske prestre, je opazila na dvorišču hišice Tadić Ivana, vse polno blata, kajti le tu se je hranilo s krompirjevimi olupki in drugimi odpadki hrane (namenitimi po vsem dvorišču) preeč kokoši, rac in druge pernime. Umazanica, ki jo povrzočenje na tem dvorišču nikakor ni v skladu z gospodarskim obrotom, kuhinjo in dijaško menzo, ki se nahaja v neposredni bližini dvorišča. Na vse srečo imamo mrzlo vreme ter zaradi tega neviščni odpadki ne morejo povzročiti neprisporočljivih vonjav, ob malli odjugi pa se bo stvar precej izpremenila.

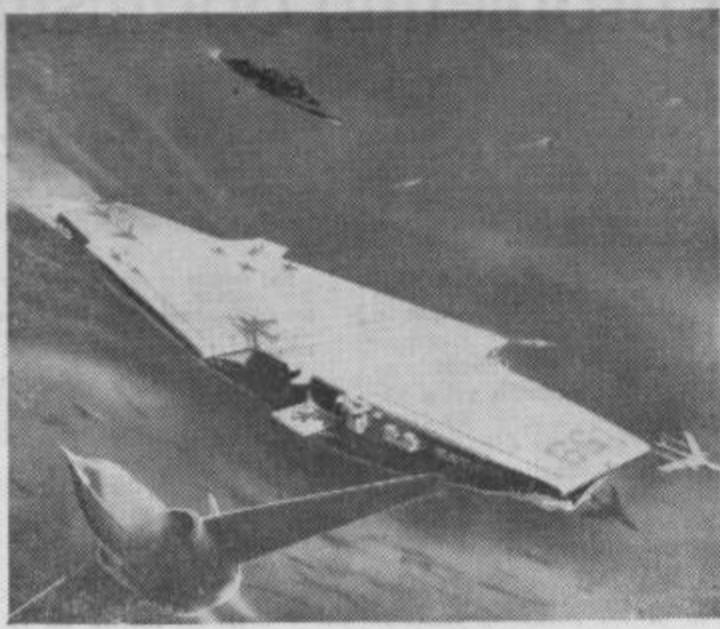
Razpasla se je navada-manira in cel manjša blaznost, da dajemo tujki večjo veljavjo kot domačinki. V državni upravi je vrhovna oblast predsednik predsedstva, ima pa prezidij zoper predsednika, direktor je nad ravnateljem, sekretar, oz. sekretar, lahko ima svojega — tajnika itd. itd. Ministru ne bomo rekli »sluga, hlapec« (kar v latinščini pomeni), gimnaziji ne »šola

O problemih obrlnišva v Celju

Clan urednika odbora je obiskal predsednika Obrtnic zbornice v Celju tov. Holebarja in mu zastavil nekaj važnih vprašanj v zvezi z obrlništvom v Celju. Tov. Holebar je vsa vprašanja odgovoril. Odgovori so bolj načelnih, vendar jih v celoti objavljamo:

Kaj mislite o posebnem fondu za otroške doklade, ki naj bi bil ustanovljen pri Obrtnici zbornici in o katerem je bilo govorjeno na zdajnem zasedanju skupščine MLO in v našem tedniku?

Dali smo vsem obtnikom navodila za izplačevanje razlik, nastalih vsled zamenjave prehrambenih bonov za denar odnosno za izplačevanje otroških do-klad, po določilih, objavljenih v Uradnem listu in ostalih publikacijah. Logično, vsled tega je prišlo do povisjanja cen obr

To je umetniška risba najnovejše letalonosilke ameriške voj. mornarice »Forrestal«. Gradnja te 59.900 ton. ladje se bo pričela, čim bodo pripravljeni načrti za organizacijo same gradnje.

Opremljena bo z zadnjimi tehničnimi novostmi kar se tiče konstrukcije letalonosilke ter bo prva letalonosilka amer. voj. mornarice, ki bo opremljena s premikajočim kontrolnim stolom.

Na krov bo sprejela pribl. 3.500 mož. Nosila bo najtežja letala in bo sposobna plaviti po morjih 3 mesece, ne da bi jo v tem času dopolnjevali s pogonskim gorivom. Vgrajen bo tudi televizijski sistem, ki bo omogočal sigurnejše pristajanje letal.

Namen: kurja tativina — dejanje: grozen umor

Okočno sodišče je pred dnevi oobsodilo Ivana Brumca, ki je v poljčanskem okraju izvrnil ogaben zločin.

Brumec Ivan je bil mizar pri Okr. podjetju v Poljčanah, 26. julija 1951 je Brumec s svojim pajdankom Pavlom hotel izvrniti tativino kokoši v Brezju pri Stenicevici. Napotila sta se h kmetu Šrotu. Pri tativini ju je zaledil domač sin Stanko Šrot, ki se je spoprijel z Brumcem. Brumec mu je pri tem zadal 12 različnih udobov z velikim ostrim nožem v prsi in trebuh. Rane so bile smrtné, saj je Stanko Šrot že drugi dan podlegel v bolnici.

Brumec je bil za svoj ogaben zločen, ki je

nastal zaradi nameravane tativine kokoši, obsojen na 13 let strogega zapora. Brumec in Podvrnik sta bila za predkazovanja zaradi poizkuša begstva čez mejo.

MRTVEGA SO NAŠLI

v jarku 70-letnega Kolar Antona iz Kočnice. Revéju je verjetno spodrsnilo in je tako padel v jarek, kjer se je v blatu zadušil.

ZOPET SAMOMOR

Nedavno se je doma v Št. Janžu pri Štorah obesila 51-letna Mastnak Neža. V obupu jo je pognat razvor v družini.

Š A H

SAHOVSKA SEKCIJA KUD I. CANKAR V ZALCU JE ZELO RAZGIBANA

V novembri je priredila brzoturnirja, prvega z 19. drugega z 18 igralci. V novembri je v A skupini zmagal Pšenič, v B skupini pa Knapič, v finalu je zmagal Kučer Jozef s 7 in pol točk, sledijo Debevec, Ljubič in Pšenič s 6 in pol točk itd. V decembri sta zmagala v A. skupini Rovan in Kučer J. po 6 in pol točk, v B. skupini pa Pšenič in Weiss po 7 točk, v finalu so si prva tri mesta delili Kučer J., Pšenič in Debevc, četrти je bil Kučer Z. itd.

V tiku je kvalifikacijski turnir z dvajsetimi udeleženci izmed katerih je v vodstvu Marovt, ki ima vse izglede, da bo zmagal. Za boljši napredok žahovske igre je sekacija tekomo decembra priredila tri predavanja drugokategorik Smajder J. o sahovskih otvoritvah, zaključno predavanje o končnikih pa je imel drugokategorik Fajns Mirko v torek 8. januarja.

Gibanje prebivalstva v Celju

Od 7. do 14. januarja 1952 je bilo rojenih 17 dečkov in 14 deklek.

Poročili so se:

Mizarski pomočnik Krumberger Alojzij in kuharica Voržič Amalija, oba iz Celja in tovarniški delavec Gajser Anton in tovarniška delavka Roje Vida, oba iz Celja.

Umrl:

Koštrin Ivan iz Zadobrove, KLO Škofja vas, star 64 let. Jančič Ivana, posestnika v Podpeči, KLO Jurkošter, star 61 let. Smid Marija, kuharica iz Dobropolja, KLO Planina, star 21 let. Artnak Martin, poljedelec Turčno, KLO Slinjava, star 27 let. Golob Marija, gospodinja iz Brde, KLO Dobrava, star 72 let. Čečko Jakob, upokojeneč iz Polz, KLO Nova cerkev, star 78 let. Lešnik Rozalija, preuzitkarica iz Polz, KLO Nova cerkev, star 78 let. Maden Marija iz Brega, KLO Polzela, star 72 let. Grum Frančiška, gospodinja iz Kasaz, KLO Liboje, star 70 let in Venguš Antonija, preuzitkarica iz Laške vasi, KLO Štore, star 77 let.

temnorjni lasje. Srednja čokata postava ima nekaj poveljujočega na sebi. Zibelka ji je tekla v Trbovljah.

To je okrožna sekretarka! Na njej je največja odgovornost za vse delo Osvobodilne fronte na Kozjanskem.

Partizansko gibanje je v teh gozdovih zaživel takoj po okupaciji. »Stara pravda« v teh krajinah še ni bila pozabljena. Pa so začeli!

V juliju enainštiridesetega je padel šabški orožniški stražnjičar s Planine. Partizan Novak doma iz okolice Šentjurja ga je podrl. Bohor je doživel prve šabške hajke.

Kmalu nato se je pojavil na tem sektorju Miha Čeporda, finančni kontrolor iz Kozjega z nalogo, da poveže najzvestejše v trdno močno vez. Pomagal mu je tovarš Tomaž.

Prve zvezne so postavljene!

Tam nad Zágorjem visi v hribčku Tovornikova domačija. Za prve partizane se najde v tej hiši vedno najpotrebnejše. V Dopolju pri zaupniku Janku in njegovem ocetu je druga partizanska točka. V malih kotanjih nedaleč od hiše, obraslih z redkim drevjem, je vedno pripravljena hrana. Pod rušo se skriva pletenka vina iz vinogradov, ki nastavlja na južnih strminah Javornika svoje rjave rebri južnemu soncu, da mesi vinske jagode.

Nad vasico Podečjo pa stoji Dušanova domačija. Za vse naše ljudi so vedno odprtia vrata te hišice. Zanje je odprta tudi pipa na velikem sodu v Dušanovi kleti.

»Fantje, pihte in jepte, za vas je vedno vsega dovolj!« se ti nasmehne dečki Dušanov obraz. Male dobrovoljne oči se kar skrijejo v očesnih jamicah, ko podaja zvesto roko.

Po vsem pogorju so posejani taki Janki in Dušani!

Noči v medlem siju prvega krajca dremljejo vasice in gozdovi. Od daleč se beli v mesečini Sv. Križ. Starodavne razvaline planinskega gradu se odevajo v mrkost. Pod njimi na hribčku spi Planina. Po cesti udarajo koraki težkih škornjev.

»Halt! Parole!« mrejo v noč glasovi šabških stražarjev. Lesere v izbah so zastrite. Dobro so zastrita tudi vsa okna. Po teh hišah teče življence svojo pot. Glave misijo po svoje in sreča čutijo drugače, kakor zahteva okupator.

Njen dom so gozdovi in samotne kmetije ob vznožju Bohorja. Vsa dolina, Senovo, Rajhenburg, Kozje, Pilštajn in Planina, je poznajo. Oblečena v obliko kmečke ženice, hodi po osamljenih domovih, po vasesh in šabških postojankah. Povsod je in nikjer! Nje ne zadrži nobena stvar. Nihče ne ve, kje je njen stalno bivališče. Se Peter, njen najzvestejši tovarš, ki se vrti na sektorju Jurkošter, je večkrat v zadregi, kje naj jo išče. pride in izgine. Ljudje in vasi v dolini jo poznavajo kot partizanco Pavlo. Le na partizanski javki za kapelico je najdeš natanko ob določeni uri.

Njen dom so gozdovi in samotne kmetije ob vznožju Bohorja. Ta partizanka, oblečena kot kmečka ženica, ima čudno moč. Njene svetlorjavce oči te prebodejo in obvise na tebi. Zadržati tak pogled ni lahka stvar. Ustnice se ji črsto stisnejo v tanko ozko zarezo. Gleda te dolgo, nempremico. Vidi ti v notranjosti in presodi, koliko ti lahko zaupa. Obraz je podolgovat in poln, obrobilajo ga

FIZKULTURA

Celje in športno letalstvo

Kdor tega ne ve, verjetno tudi ne verjam, da so ravno Celjani prvi v Jugoslaviji začeli gojiti športno letalstvo.

Od tega bo že, če se dobro spominjam, nekako 30, morda 40 let. Takrat se je tov. Ropas, našem najstarejšemu članu porodila misel o letenju brez motorja. Sam je v svoji delavnici z lastnimi sredstvi izdelal jedrilico in jo tudi preizkusil.

Takini so bili začetki športnega letalstva v Celju in s tem tudi v Jugoslaviji.

Zračno je se okrog tov. Ropas manjše število ljudi, ki so že takrat zeli lepe uspehe.

Ti pionirji športnega letalstva so delali takrat pod čisto drugimi pogoji kot dela naša mladina danes. Vlagati so morali svoj zastrel v sredstva Aerokluba, ker niso imeli nobene podpore in pomoči za takratnih mogotcev. Zato bi bilo prav, če bi nekdo kaj napisal o takratnem delovanju Aerokluba. Mladina namreč ne ceni ogromne pomoči, ki jo nudi tudi slovenska oblast ravno sportnemu letalstvu.

Med vojno je nastopilo mirivo, ker okupator ni dovolil delovanja klubu.

Kmalu po osvoboditvi se je zopet zračno nekaj starš aktiven članov in Aeroklub v Celju je zopet začel novo življenje čisto v drugih pogojih kot pred vojno. Aeroklub so takoj nudil izdatno finančno in materialno pomoč. Dosegli so bili mnogi uspehi. Toda uspehi bi bili mnogo večji, če bi znali med Celjani vzbuđiti interes za ta šport.

Vse do lanskega leta je tvorilo društvo le šolska mladina, ki je po končanem soljanu zopet zapustila društvo, ali pa so jo v soli pridobili za kakršno drugo vrsto športa. Lani pa je pristopilo v klub lepo število novih aktiven članov in vrst delavske mladine, kovinarske sole in drugih sol. Ti mladinci so že lanske leto pokazali mnogo volje do dela v Aeroklubu. Pomagali so graditi hangar, delali so v delavnicah in v uspešno opravili mnoge izpite. Tako je dobilo Celje lepo število modelarjev, jadraličarjev in padalec.

Ko bo letos dobilo društvo motorno letalo, bo možno izvajati mnogo jadraličarjev in padalec. Padalec bo vzbudila znana padalka, državna pravkinja v skoliški nizkega leta, Rabuza Danica. Jadraličarjev pa vrhunski jadraličar in večkratni državni prvak tov. Arbajtar Maks, ki bo uslužbenec Aerokluba. Modelarjev bo vodil znani požrtveni celjski modelar tov. Kos Emil, ki ima mnogo znanja in tehnike v modelarstvu.

Prihodno leto bo dobilo Celje verjetno motorno-pilotsko šolo.

Najdi modelarji nujno rabijo delavnico, ker so ostali zaradi izpraznitve prostorov v mestni osnovni soli brez prostorov.

Celjska mladina se niti prav ne zaveda, da ima v Celju na tem polju takoj velike možnosti razvoja. Gotovo jih je mnogo, ki bi radi postali piloti, pa nimajo poguma.

Res je, da je treba za odskok s padalom iz letala precej poguma, vendar je znano, da so tehnični pripomočki tako izpopolnjeni, da ni nikake nevarnosti.

Uprava Aerokluba pričakanje novih prijav v naše društvo, katere je oddati v aeroklubske pisarni, Šlajdrov trg 5. Prepričani smo, da v Celju ni mladina in mladinc, ki se ne bi zanimal za ta sinjal šport.

R. E.

Kako bomo poživelji delo v naših telovadnicah

V Celju imamo dve telovadni društvi. Prvo ima lepo telovadnico na II. mestni osnovni soli, drugo pa telovadni v lastnem fizičnem domu v Gaberju. TD »Partizan« Tine Kos je v tekmovanju za preslavo dneva J. A. doseglo tri uspehe, da je prejelo pismeno povabilo od koordinacijskega odbora za izvenarmadno vzgojo. Telovadnico je napolinilo z vsemi oddelki, ki telovadijo redno po uram. V vadbi vpleteta razne spremnosti in vaje iz izvenarmadne vzgoje. Na dan Republike je organiziralo množični patrinci tok s strelenjem in metanjem bombe, ki so se ga udeležila skoraj vse društva in organizacije mesta Celja. Društvo je v primeru pravljene napade v skupino vodilno vodilno v skupino potrdilom o članstvu prisiljevan in tako, ter s skupnim potrdilom o članstvu prisiljevan in tako, da vse društvo dostavlja postaji Ljudske milice svojega kraja. Posamezniki naj svoje pravilje pravljene obveznosti, ki ima kaznitive posledice.

Iz pisarne poverjeništva za notranje zadeve OLO Celje-ekolika, Celje.

S tem, da si društva pridobe dobre vadičje, si zagotovijo tudi članstvo v telovadnicah in splošno uspeh pri svojem delu.

Kegljaška tekma v Celju

V nedeljo 13. januarja 1952 se je pričelo ekipo prvenstvo LRS v kegljanju v mednarodnem stilu, pri katerem sodeluje osem najboljših ekip iz Slovenije.

V Celju sta se na kegljašču ŠD Betona posredovali ekipa KK Krški in FK Kladivar. Zmagala je ekipa domačega Kladivarja z 210 proti 2149 keglij. Naslovni rezultat posameznikov je dosegel Vanovič, član KK Kladivar z 423 podprtimi kegliji, kar je obenem rekord tega kegljaša.

Obenem opozarjam ljubitelje kegljaškega sporta, da bodo v nedeljo 20. januarja 1952

prav tako na kegljašču Betona prvenstvene kegljaške tekme med ekipami KK Železničar Maribor, KK Ljutomer in KK Kladivar. Tekmovanje prine je ob 10. uri določeno ter bo trajalo do 22. ure. Zaradi izenačenih ekip bo tekmovanje posebno zanimivo. Ekipe bodo tekmovali v mednarodnem stilu.

Sportno društvo v Laškem

bo do prihodnje sezone napravilo okoli nogometnega igrišča tekaliste in primerno sestavljeno za igralce. Tako so sklenili pretekli mesec, ko so imeli občini zbor. Društvo ima voljo do dela, vendar mu nihče ne nudi zadostne pomoči. Celo občinske zbrane se ni udeležil niti predstavnik MLO, niti stopniki OF v Laškem.

OBJAVE IN OGLASI

KLUB LJUDSKIH POSLANCEV IN ODBORNIKOV OF

zopet pričenja z rednimi predavanji, 23. januarja ob 19. uri predava dr. Marjan Breclj u. o Značaju novih okrajnih in občinskih občin.

Predavanja bodo v bodoče v novih klubskih prostorih v Jurčičevi ulici (bivši klub UDV).

Ministrstvo za notranje zadeve LRS, Uprava Ljudske milice za Slovenijo razpisuje

NATEČAJ za sprejem v službo Ljudske milice.

Pogoji za sprejem so: starost od 18 do 30 let, telesno in duševno zdravje, končana osnovna šola in regulirana vojaška obveznost.

Prosilci morajo predložiti sledete liste: lastnoročno podpisano prošnjo, kolovano s 30 dn, rojstni list, zdravniški spričeval, zadnje zdravniški spričeval, potrdilo o regulirani vojaški obveznosti, potrdilo o državljanskih pravicah, potrdilo o vpisu v vojnik, potrdilo o nekazovanju in tisti, ki so v službenem razmerju, potrdilo delodajala, da lahko službo zapuste, če bodo sprejem v slavnostni list, zdravniški spričeval, zadnje zdravniški spričeval, potrdilo o regulirani vojaški obveznosti, potrdilo o državljanskih pravicah, potrdilo o nekazovanju in tisti, ki so v službenem razmerju, potrdilo delodajala,